

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

Východoslovenská distribučná, a.s.

Milí čitatelia,

Výročná správa je každý rok o tom istom – o číslach. Tento rok sme sa rozhodli, že čitateľom popri tradičnej správe o tom ako sa nám darilo a ako sa to prejavilo na našom hospodárení ukážeme, že čísla nemusia byť vždy nudné. Pre nás sú to ukazovatele toho, akí sme veľkí, akí sú naši kolegovia šikovní, ako významné sú naše aktivity pre región alebo ako veľa úsilia nás stojí práca na tom, aby ste si ani nevšimli, že sme tu. Lebo elektrinu už dlhšie vnímame skoro tak automaticky ako vodu, vzduch či slnečné svetlo.

Budeme radi, ak vás prekvapíme, zaujmeme, pobavíme ale rozšírime vaše obzory.

Vaša VSD

Základné ukazovatele		2023	2022
Zásobovacia oblasť	km ²	15 746	15 746
Distribúcia elektriny	GWh	3 766	3 938
Počet odberných miest		671 011	666 685
Zisk z prevádzkovej činnosti	tis. EUR	94 694	39 575
Celkový zisk za rok	tis. EUR	68 506	28 577
Bilančná suma	tis. EUR	692 156	733 672
Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti	tis. EUR	169 775	40 656
Investície	tis. EUR	59 770	56 572
Priemerný počet zamestnancov		1 022	1 019

671 000 odberných miest.

Ak by sme každé z nich chceli skontrolovať hoci len minútovou prehliadkou, tak by jeden človek musel viac ako 1,5 roka kontrolovať. A to nepočítame presuny ani spánok.

Obsah

Pohľad predsedu predstavenstva

Pohľad zvonka

- Správa dozornej rady
- Základné údaje o spoločnosti

Obchodný pohľad

Technický pohľad

Bezpečnostný pohľad

Ľudský pohľad

Ekologický pohľad

Ekonomický pohľad

Pohľad do budúcnosti

Doplňujúce informácie

Zoznam skratiek

Individuálna účtovná závierka k 31. decembru 2023

a správa nezávislého audítora o individuálnej účtovnej závierke 2023

Pohľad predsedu predstavenstva

Vážení zákazníci, obchodní partneri, kolegovia.

Konsolidácia obchodných aktivít koncernu E.ON na Slovensku dosiahla v roku 2023 ďalší významný míľnik – spoločnosť Východoslovenská distribučná, a.s. (ďalej „VSD“) sa stala dcérskou spoločnosťou ZSE, a.s. a „sestrou“ spoločnosti Západoslovenská distribučná, a.s. Je to významná zmena, ktorá zásadným spôsobom vytvára predpoklady, aj očakávania, napr. na harmonizáciu rozhraní medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav na západe a východe a ostatnými subjektami na trhu s elektrinou. Naši zákazníci, tiež obchodní partneri prirodzene očakávajú jednoduchosť, zrozumiteľnosť a transparentnosť vo vzťahoch s prevádzkovateľom sieťovej infraštruktúry. Tejto oblasti venujeme veľké úsilie. Medzi naše významné priority v roku 2023 bolo aj zjednocovanie, zjednodušovanie a digitalizácia pri požiadavkách na pripájanie predovšetkým malých a lokálnych zdrojov.

Rok 2023 bol výnimočný investíciami do rozšírenia a obnovy distribučnej sústavy, ktoré dosiahli najvyššiu hodnotu v doterajšej histórii VSD, a to takmer 60 miliónov eur. Významný podiel na celkových investičných výdavkoch bolo vyčlenených na automatizáciu, digitalizáciu a taktiež budovanie optickej komunikačnej vrstvy.

Nemenej dôležitým úspechom bolo opätovné zníženie ukazovateľa „SAIDI_N“, ktorý vypovedá o miere spoľahlivosti distribúcie elektriny ovplyvnenej poruchami na zariadeniach distribučnej sústavy. Trendový vývoj, aj dosiahnutá výsledná hodnota v roku 2023, bez započítania vplyvu mimoriadnych udalostí spôsobených extrémnymi vplyvmi počasia, bola na úrovni 52 minút. Čo predstavuje viac ako 4-násobné zlepšenie za ostatných 10 rokov. Je to dôležitá spätná väzba na štruktúru investičných výdavkov, zodpovednú údržbu a v rozhodujúcej miere prispieva k spokojnosti predovšetkým našich zákazníkov pripojených na napätovej úrovne vysokého a nízkeho napätia. Na druhej strane početnosť a negatívny dopad extrémov počasia má za ostatnú dekádu viditeľne zhoršujúci sa trend. Klimatické zmeny, náhle výkyvy počasia sú viditeľné, zvyšujú prevádzkové náklady a majú negatívny dopad na spoľahlivosť distribúcie elektriny. V roku 2023 na vymedzenom distribučnom území VSD došlo k takýmto extrémnym výkyvom počasia v každom kalendárnom mesiaci.

Od 1. januára 2023 sa začalo nové 5-ročné regulačné obdobie. Napriek dôležitosti, potrebe elementárnej predvídateľnosti a transparentnosti došlo k vydaniu sekundárnej legislatívy ustanovujúcej podrobnosti cenovej regulácie Úradom pre reguláciu sieťových odvetví až 30. júna 2023. Zároveň sa v roku 2023 uplatnila kvôli mimoriadnej situácii na trhu s energiami krízová regulácia na základe rozhodnutia Vlády SR. Zavedenie plošných a nepremyslených kompenzačných opatrení na udržanie „cien energií“ nie je ani systémové, ani udržateľné. Takýto prístup neúmerne zaťažuje verejné financie, nevedie k základnej motivácii zákazníkov správať sa zodpovedne, aj s ohľadom na znižovanie energetickej náročnosti. Napriek tomu, zákazníci veľmi aktívne pristupovali k budovaniu de-centrálnych zdrojov. Medziročne narástol celkový inštalovaný výkon malých a lokálnych zdrojov o viac ako 55 MW, čo predstavuje viac ako 4- tisíc nových inštalácií.

Dostupnosť technológie na báze fotovoltiky do budúcnosti prinesie veľké zmeny. Základným predpokladom je elektrifikácia, najmä v segmente zákazníkov pripojených do nízkeho napätia. V kombinácii s rastom energetickej efektívnosti, šetrného prístupu k životnému prostrediu a ochrane klímy, je to veľká príležitosť pre udržateľnosť do budúcnosti.

V kontexte prebiehajúcich zmien základná rola VSD – vysoká spoľahlivosť a dostupnosť distribučnej sústavy – zostane, to bude očakávaný štandard. Štrukturálne zmeny na trhu s elektrinou, očakávaná vysoká penetrácia de-centrálnej výroby na báze fotovoltiky, zmeny v charaktere a profile spotreby a výroby bude mať zásadný vplyv na technický dizajn distribučnej sústavy, jej prevádzkovanie a riadenie. Okrem iného to prinesie aj nové výzvy v oblasti zabezpečenia spoľahlivej a udržateľnej prevádzky, bude to vyžadovať rozsiahle investície do infraštruktúry, a to vytvorí značný tlak na pokrytie týchto nákladov. Sieť nízkeho napätia bude "sieťou blízkej budúcnosti", odberné miesto sa stane "integrovanou obchodnou platformou". V každom prípade je to príležitosť – spoločenská aj biznisová. Zvládnuť to, je elementárny predpoklad, aby sa spoločnosť mohla posunúť k zodpovednejšiemu využívaniu udržateľne vyrobenej elektriny.

Úprimne ďakujem kolegom za skvele odvedenú prácu, obchodným partnerom a zákazníkom za korektnú spoluprácu.

S úctou

Ing. Radoslav Haluška

predseda predstavenstva

Do našej DS máme pripojených

220 MW fotovoltických zdrojov.

Keby sme ich poukladali vedľa seba, zabrali by plochu veľkú ako 300 futbalových ihrísk, alebo celé Monako, či 5 krát viac ako Vatikán. Vodnú nádrž Starina by pod nimi nebolo vidno skoro vôbec.

Pohľad zvonka

Správa dozornej rady

V roku 2023 dozorná rada VSD, v súlade so slovenskou legislatívou a stanovami spoločnosti, dohliadala na výkon pôsobnosti predstavenstva, podnikateľskú činnosť a vedenie spoločnosti, ako aj na dodržiavanie Stanov spoločnosti. Počas roka 2023 sa uskutočnili tri riadne zasadnutia dozornej rady a zároveň bolo uskutočnené päť písomných hlasovaní dozornej rady (per rollam).

Pravidelný program riadnych zasadnutí dozornej rady obsahoval informácie o hospodárskych výsledkoch spoločnosti, cenovej regulácii, vývoji v oblasti sieťového obchodu a vecnej regulácie, ako aj v oblasti prevádzky a rozvoja distribučnej sústavy. Do pravidelného programu zasadnutí dozornej rady boli zahrnuté informácie o aktivitách spoločnosti v oblasti komunikácie, prijatých uzneseniach zo zasadnutí predstavenstva a informácie o zmluvách uzatvorených medzi spriaznenými osobami. Dozorná rada bola pravidelne informovaná aj o aktivitách spoločnosti v oblasti BOZP a v oblasti krízového manažmentu, fyzickej a objektovej bezpečnosti, vrátane ochrany zamestnancov v oblasti informačnej bezpečnosti.

Dozorná rada spoločnosti ďalej okrem iného:

- prerokovala výročnú správu spoločnosti za rok 2023;
- prerokovala individuálnu účtovnú závierku spoločnosti za rok 2023; dozorná rada zároveň odporučila valnému zhromaždeniu jej schválenie.
- prerokovala návrh predstavenstva spoločnosti na rozdelenie zisku za rok 2023 a odporučila Valnému zhromaždeniu spoločnosti prijať uznesenie o rozdelení zisku za rok 2023 podľa návrhu predstavenstva;
- prerokovala informáciu o zásadných zámeroch obchodného vedenia spoločnosti na rok 2023 a o predpokladanom vývoji stavu majetku, financií a výnosov;
- schválila návrh predstavenstva o prevode a vklade akcií spoločnosti VSD do spoločnosti Západoslovenská energetika, a.s.;
- schválila nové úplné znenie stanov spoločnosti VSD;
- schválila viaceré obchodné rozhodnutia spoločnosti (zmluvy) presahujúce hodnotu 3 mil. EUR;
- prerokovala Strategický a obchodný plán VSD na roky 2024 – 2026;
- zobrala na vedomie informáciu o priebehu a výsledkoch uskutočnených valných zhromaždení spoločnosti;

V priebehu roka predstavenstvo ústne, aj písomne informovalo dozornú radu o situácií týkajúcej sa:

- finančných výsledkov;
- vývoja v oblasti regulačného rámca (cenová a vecná regulácia);
- investícií a prevádzkových nákladov;
- systémovej spoľahlivosti distribučnej sústavy;
- vývoja objemu distribuovanej elektriny;
- nových pripojení zákazníkov do distribučnej sústavy.

Dozorná rada konštatuje na základe výsledkov svojej priebežnej kontrolnej činnosti, že predstavenstvo spoločnosti vykonávalo všetko potrebné pre zabezpečenie rozvoja podnikateľskej činnosti spoločnosti a udržanie jej dobrého mena.

Správu audítora, ako aj účtovnú závierku spoločnosti pozostávajúcu z výkazu o finančnej situácií, súhrnného výkazu ziskov a strát, výkazu zmien vlastného imania, výkazu peňažných tokov a poznámok k účtovnej závierke členovia dozornej rady prerokujú na zasadnutí v apríli roka 2024. Dozorná rada preskúmava účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku, resp. úhradu strát, a predkladá svoje vyjadrenie valnému zhromaždeniu a predstavenstvu spoločnosti.

Košice, 25.3.2024

JUDr. Milan Piršč
predseda dozornej rady

Za rok pretieklo cez naše vedenia

3,76 TWh elektriny

Približne rovnaké množstvo elektriny vyrobí ročne jeden z blokov jadrovej elektrárne na Slovensku. V súčasnosti ich máme v SR v prevádzke 4. Dva sú v Jaslovských Bohuniach, dva v Mochovciach.

Návrh predstavenstva na rozdelenie zisku za rok 2023

Predstavenstvo navrhuje Valnému zhromaždeniu rozdeliť dosiahnutý zisk po zdanení za rok 2023 nasledovne:

- prídela do sociálneho fondu vo výške 60 tis. EUR
- výplata dividendy akcionárovi vo výške 69 556 tis. EUR.

Základné údaje o spoločnosti

Vznik a založenie spoločnosti

Zakladateľskou listinou zo dňa 14.10.2005 bola založená spoločnosť Východoslovenská distribučná, s.r.o. („VSD“) ako dcérska spoločnosť Východoslovenskej energetiky a.s. („VSE“), ktorej právna forma bola rozhodnutím valného zhromaždenia z 30.1.2007 zmenená na akciovú spoločnosť.

Východoslovenská distribučná, a.s. začala svoju prevádzkovú činnosť 1. júla 2007. V rámci právneho unbundlingu vertikálne integrovanej spoločnosti VSE, prevzala spoločnosť VSD k tomuto dátumu všetok majetok a záväzky, všetky práva a povinnosti týkajúce sa distribučnej činnosti dovtedy vykonávanej materskou spoločnosťou VSE. V súlade s požiadavkami energetickej legislatívy bol k 1.1.2014 zrealizovaný vklad časti podniku z materskej spoločnosti VSE (od 1.7.2014 s obchodným menom Východoslovenská energetika Holding a.s. – „VSE Holding“) do VSD, pričom vkladanou časťou podniku bola divízia Sieťové služby, ktorá realizuje všetky aktivity súvisiace s prevádzkou, údržbou a výstavbou distribučnej sústavy.

Obchodné meno: Východoslovenská distribučná, a.s.
Sídlo: Mlynská 31, 042 91 Košice
IČO: 36 599 361

Spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu Košice, v oddiele Sa, vložka číslo 1411/V.

Predmet činnosti

Spoločnosť Východoslovenská distribučná, a.s. je prevádzkovateľom distribučnej sústavy („PDS“) na vymedzenom území, ktoré pozostáva z Košického, Prešovského a časti Banskobystrického samosprávneho kraja a vykonáva tieto hlavné činnosti:

- distribúcia elektriny,
- plánovanie rozvoja sústavy,
- dispečing distribučnej sústavy,
- predaj kapacity sieťových pripojení,
- proces zmeny dodávateľa pre sieťových zákazníkov,
- zber a poskytovanie energetických dát,
- kúpa a prenájom sieťového majetku,
- projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení,
- poskytovanie služieb spojených s obsluhou elektrických staníc bez obmedzenia napätia,
- montáž určených meradiel,

- výroba elektrických technických zariadení v rozsahu: elektrické stroje, prístroje, rozvádzače a objekty bez nebezpečenstva výbuchu.

Štruktúra akcionárov k 31. decembru 2023

Akcionár	Hodnota základného imania	Výška podielu na základnom imaní
Západoslóvenská energetika, a.s.*	220 040 272 EUR	100%

*Spoločnosť Východoslovenská energetika Holding a.s., ako pôvodný jediný akcionár spoločnosti VSD, a.s. (do 23.novembra 2023), rozhodnutím zo dňa 19. septembra 2023 vykonávajúc pôsobnosť valného zhromaždenia spoločnosti, schválil prevod a vklad akcií spoločnosti VSD, a.s. do spoločnosti Západoslóvenská energetika, a.s. Tento prevod a vklad akcií nadobudol účinnosť dňa 24. novembra 2023. Týmto dňom sa jediným akcionárom spoločnosti VSD, a.s. stala spoločnosť Západoslóvenská energetika, a.s.

Zloženie orgánov spoločnosti v roku 2023

Predstavenstvo

Predseda	Ing. Radoslav Haluška
Podpredseda	Ing. Peter Čech
Členovia	Ing. Jana Palková, FCCA do 31.12.2023
	Ing. Marian Kapec
	Mgr. Katarína Goldbergerová

Dozorná rada

Predseda	JUDr. Milan Piršč
Podpredseda	Ing. Tomáš Turek, PhD.
Členovia	Ing. Andrej Buday
	Mgr. Vladimír Hojstrič
	Mgr. Ľuboš Sopoliga
	Ing. Ivo Grobauer
	p. Andrej Macár* do 24.08.2023
	Ing. Jozef Jenčo* do 24.08.2023
	p. Zuzana Vajsová*
	Ing. Peter Macár od 25.08.2023
Ing. Zdenka Argalášová od 25.08.2023	

* zástupca zamestnancov v dozornej rade

22 990 km elektrických vedení

Keby sme ich začali klásť v jednej línii za sebou, obišli by sme pol zemegule. Alebo dorazili napríklad pešo do Malajzie a naspäť.

Obchodný pohľad

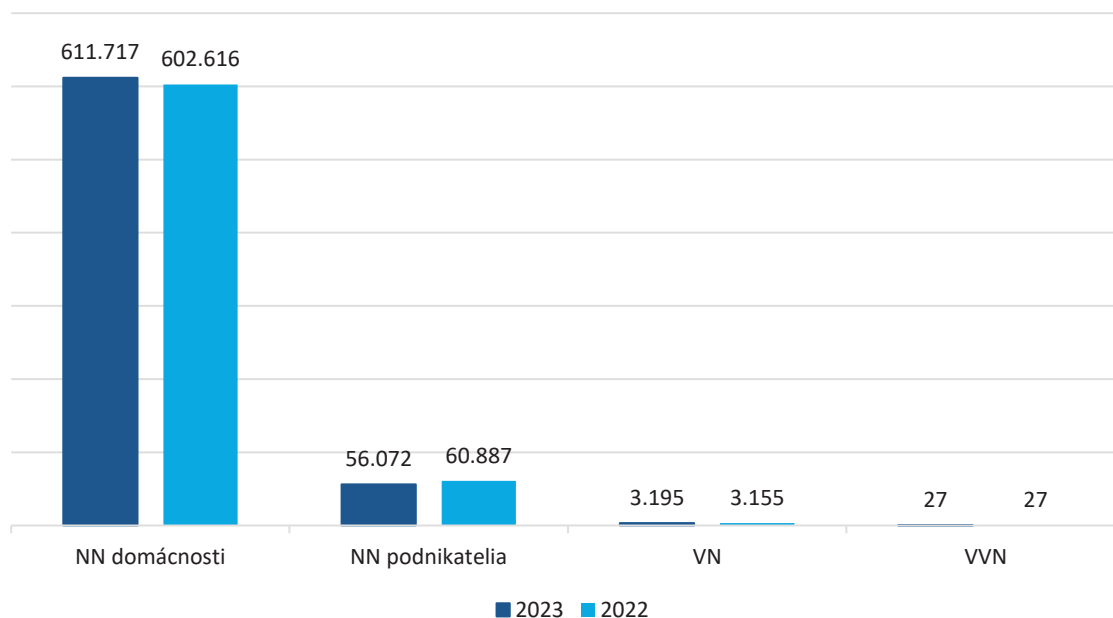
Slovné spojenie „Užitočná VSD“ je alfou a omegou všetkých našich snažení. Predovšetkým ide o užitočnosť pre nášho ZÁKAZNÍKA. Sme presvedčení, že užitočnosť je kľúčom k jeho spokojnosti. Preto sme sa aj v roku 2023 snažili robiť predovšetkým veci, ktoré sa ZÁKAZNÍKOVI zídu. Či to bolo rozširovanie ponuky na našom eShope, ďalšia elektronizácia procesov (predovšetkým pripojenia FVE zdrojov), odborné podujatia, informačný servis na portáli eVSD vo forme poradní alebo pokračovanie v zavádzaní inovatívnych technológií s využitím umelej inteligencie.

A/ Veľké čísla

V roku 2023 sme zaznamenali mierny nárast počtu odberných miest (+ 4326 OM) oproti predošlým rokom a zároveň pokles spotreby. Výrazný medziročný pokles spotreby so začiatku sa počas jesene zmiernil, do konca roka však zostala bilancia v záporných číslach.

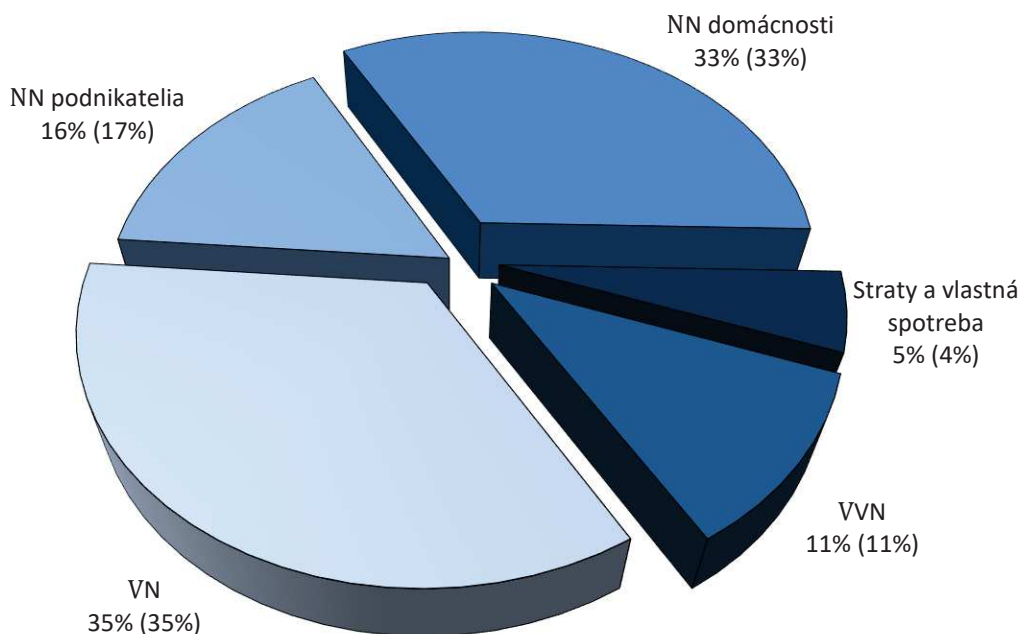
Počty OM pripojených do DS VSD k 31.12.2023 a k 31.12.2022.

Počet odberných miest

Štruktúra distribúcie podľa napätových úrovní resp. segmentov k 31.12.2023 a k 31.12.2022.

Štruktúra distribúcie elektriny v roku 2023 (2022)

Domácnosti – pokles spotreby v najpočetnejšom segmente

Pod ten sa podpísali hlavne signály o žiadúcich úsporných opatreniach a znižovaní spotreby. Pokles spotreby je z časti spôsobený aj znižovaním miery práce z domu a s tým spojeného návratu ľudí do kancelárií. Ďalším faktorom zníženia distribúcie domácnostiam je orientácia na samovýrobu elektriny. Očakávame, že zvýšený záujem o malé zdroje povedie k zníženiu distribučných objemov aj v budúcnosti.

VSD už pred rokom prišla s riešením, ktoré by malo predísť dlhovým špirálam, energetickej chudobe a zároveň zachovať dôstojnosť a funkčnosť nízkopríjmových domácností. Nástroj VSD s názvom Predplatenka (kreditný systém spotreby elektriny), ktorý pri svojom vzniku dostal podporu a formálnu záštitu ÚRSO sa osvedčil.

Malí podnikatelia (NN) – väčší pokles spotreby ako sme čakali

Medziročný pokles distribúcie elektriny v tomto segmente je väčší ako sme očakávali. Energetická kríza a konflikt za východnými hranicami sa prejavil v náladách podnikateľov veľmi rýchlo. Prvá polovica roka je charakteristická viac ako 10% medziročným poklesom množstva distribuovanej elektriny malým podnikateľmi, ktorý až v závere roka vystriedal mierne optimistický trend, ktorý sa priblížil novembrovej a decembrovej spotrebe z roku 2022.

Aj v tomto segmente enormne rastie záujem o samovýrobu elektriny pripájaním najmä fotovoltaických zdrojov, ktoré prispeli taktiež k zníženiu distribuovaného množstva elektriny v tomto zákazníckom segmente.

Veľkí podnikatelia (VN) – najväčší segment = najväčšie turbulencie

Sľubný medziročný rast spotreby v roku 2022 pre veľkých podnikateľov na VN úrovni, ktorí tvoria distribúciou elektriny najvýraznejší segment, vystriedal prudký, takmer 5%-tný prepád spotreby v prvej polovici roka 2023, ktorý reflektoval aj na zníženie objednávok tovarov a služieb v podnikoch. Druhá polovica roka bola charakteristická menej stresujúcim obdobím volebného roka, čo sa prejavilo spotrebou porovnateľnou s predošlým rokom.

Najväčší odberatelia (VVN) – plyn hýbe svetom

Najvyššia napäťová úroveň VVN tvorí svojou spotrebou najmenší segment s približne 11% podielom na celkovom objeme distribúcie v roku 2023.

Významným prvkom ovplyvňujúcim spotrebu na tejto úrovni je vývoj spotreby elektriny na transport plynu, ktorý tvoril významnú časť ročnej spotreby na VVN. Aj vďaka tomu, sme zaznamenali v tomto segmente medziročný len mierny pokles objemu distribúcie elektriny.

B/ Stále viac výroby

Vývoj cien elektriny na burzách v uplynulých rokoch bol jedným z iniciátorov nárastu počtu žiadostí o pripojenie zdroja do DS. V roku 2023 sme prijali a vybavili cez 5 100 žiadostí o pripojenie zdroja. Fyzická dodávka elektriny zo zdrojov na území VSD bola viac 758 GWh elektriny.

C/ Sme komplexní, kvalitní a žiadaní

Ponuka našich služieb a produktov pre priemysel a samosprávy nad rámec zákonných povinností distribútora je už dlhodobo dôležitou oblasťou nášho pôsobenia. Úročíme naše rozsiahle skúsenosti pri distribúcii elektriny pre zákazníkov a pretavujeme ich do neustáleho zvyšovania kvality ale aj rozsahu portfólia služieb a produktov. Aj v roku 2023, napriek pretrvávajúcim turbulenciám na trhu v súvislosti s dozvukmi energetickej krízy a pretrvávajúcim vojnovým konfliktom na Ukrajine, sa nám podarilo naplniť naše ambiciózne obchodné ciele ako v segmente priemyslu, tak aj v segmente samosprávy. Značka VSD je na trhu silným hráčom, čo sa nám potvrdzuje spätnou väzbou od zákazníka a častokrát sme jeho prvou voľbou.

Rast v segmente B2B

Priemyselnému zákazníkovi ponúkame komplexnosť - od projektovej prípravy a inžinieringu, cez realizáciu až po dlhodobé prevádzkovanie a údržbu jeho elektroenergetického zariadenia. Štandardnou súčasťou nášho portfólia produktov zákazníkovi je analýza dát, či už meraných alebo iných fyzikálnych veličín jeho odberného miesta. Naše znalosti a expertíza majú pre zákazníka vždy vysokú pridanú hodnotu a sú žiadané. V roku 2023 sme v segmente priemyslu dodali cez 70 diel a služieb s výrazným nárastom EBIT v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2022.

Svetlo dominuje v B2M

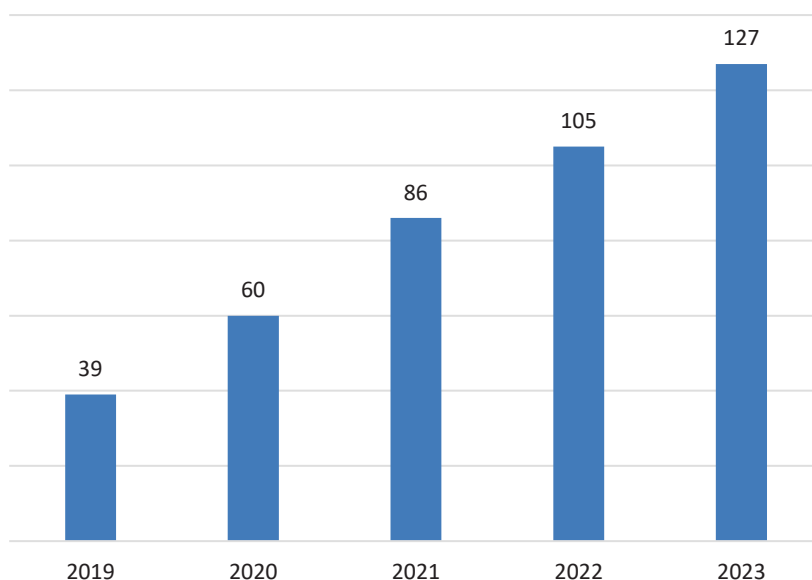
Samosprávam už viac ako 8 rokov ponúkame komplexnú službu úsporného a moderného verejného osvetlenia. V roku 2023 sme opätovne dosiahli významný medziročný nárast počtu uzavretých zmlúv s touto službou. Aktuálne poskytujeme službu verejného osvetlenia v 127 obciach a mestách. Navyše, na webe našej spoločnosti má zmluvná obec bezodplatný prístup ku komplexnému prehľadu energetického a informačného manažmentu verejného osvetlenia vo svojej obci.

8 000 našich l&acaron;p

Svieti na uliciach v&acaron;hodn&acaron;ho Slovenska.

Každ&acaron; desiata dedina na na&acaron;om z&acaron;sobovacom &acaron;zem&acaron; od VSD odober&acaron; slu&acaron;bu Svetlo pre obce. Svetime u&acaron; v 127 obciach. U&acaron; n&acaron;m ch&acaron;ba len nie&acaron;o vy&acaron;e 1 000 obc&acaron;.

Po&acaron;t zazmluvnen&acaron;ch miest a obc&acaron;

V oboch segmentoch napl&acaron;n&acaron;me z&acaron;kazn&acaron;ikove o&acaron;ak&acaron;vania, &acaron; n&acaron;m potvrdzuje svojou pravidelnou sp&acaron;t&acaron;n&acaron; v&acaron;zbou (CSAT), v ktorej evidujeme spokojnos&acaron;t z&acaron;kazn&acaron;ikov nad &acaron;roveň 90%.

M&acaron;me spoločn&acaron;y z&acaron;ujem

VSD považuje miestnu samospr&acaron;vu za jednu z k&acaron;l&acaron;ov&acaron;ch z&acaron;kazn&acaron;ick&acaron;ch a partnersk&acaron;ch skup&acaron;n&acaron;. Tomu nasved&acaron;uje aj osobitn&acaron;y pr&acaron;stup v komunik&acaron;ii so samospr&acaron;vou, &acaron;i u&acaron; v forme osobitn&acaron;ho Newslettera venovan&acaron;ho t&acaron;мам potrebn&acaron;m pre mest&acaron;a a obce k ich ka&acaron;ždodenn&acaron;mu fungovaniu, &acaron;o potvrdzuje jeho nadpriemern&acaron;a &acaron;itanos&acaron;t alebo konferencia s n&acaron;azvom Region&acaron;lny de&acaron;n VSD, ktor&acaron; organizujeme v spoluprac&acaron;i s region&acaron;lnymi zoskupeniami ZMOS-u. Po op&acaron;tovnom n&acaron;behu do prezen&acaron;nej formy v roku 2023 sa tak udialo hne&acaron;d dvakr&acaron;t, a to na p&acaron;de miest Levo&acaron;a a Stropkov. VSD podporuje rozvoj region&acaron;u aj osobitn&acaron;m grantov&acaron;m programom, v&acaron;d&acaron;aka ktor&acaron;mu sa n&acaron;m v roku 2023 v spoluprac&acaron;i s miestnou umeleckou obcou a pr&acaron;slu&acaron;nou samospr&acaron;vou podarilo roz&acaron;iri&acaron;t gigantick&acaron;y slovn&acaron;ik energetiky o d&acaron;al&acaron;ie pojmy vyobrazen&acaron;e sp&acaron;osobom prijatel&acaron;n&acaron;m pre laick&acaron; &acaron;verejn&acaron;os&acaron;t na &acaron;tyroch trafostaniciach v Ko&acaron;iciach a Michalovciach.

Dodávateľ elektriny je pre nás kľúčový partner

Nezabúdame ani na ďalšiu z kľúčových zákazníckych skupín, ktorou sú dodávateľia elektriny, ktorej bol venovaný v poradí už 7. ročník konferencie pre dodávateľa elektriny, ktorá sa v roku 2024 niesla v duchu pripájania zdrojov na výrobu elektriny do elektrizačnej sústavy SR. Početná účasť a živé diskusie ukazujú, že z tohto podujatia sa stala tradícia nielen v podmienkach VSD, ale na celom energetickom trhu na Slovensku.

D/ Hromadná obsluha je už plne online

Správnosť krokov VSD v oblasti elektronizácie svojich procesov a poskytovania služieb hromadnému zákazníckemu segmentu potvrdzuje stále rastúci počet zákazníckych účtov na distribučnom portáli eVSD, ktorý ku koncu roka atakoval hranicu 100 tisíc užívateľských účtov a počet služieb objednaných prostredníctvom e-shopu VSD na úrovni presahujúcej 10 tisíc objednávok.

S cieľom sprehľadnenia procesov kontinuálne pristupujeme k úpravám nášho webového portálu eVSD. Inak tomu nebolo ani v roku 2023, kedy okrem iných úprav pribudla možnosť virtuálnej kancelárie pre zákazníkov alebo virtuálna poradňa pre pripojenia zdroja na výrobu elektriny, čím sa snažíme reflektovať na enormne zvýšený záujem o pripájanie výrobných zariadení do distribučnej sústavy.

Inovatívnosť sa ukazuje ako správny prístup aj v obsluhu ZÁKAZNÍKOV. Umelá inteligencia prináša do elektronických služieb novú úroveň. Svedčí o tom aj takmer 40 tisíc hovorov ktoré na Zákazníckej linke vybavila virtuálna asistentka Elektra. Tá zároveň stihla vybaviť aj 72 tisíc poruchových hlásení a odpovedať na 28 tisíc otázok v chatovom prostredí na portáli eVSD.

E/ Jednoduchosť a rýchlosť

V roku 2023 sme pristúpili k zjednodušeniu a zrýchleniu viacerých zákazníckych procesov, napr. v oblasti majetkoprávneho vysporiadania nízkonapäťových rozvodov v lokalitách hromadnej výstavby a vysporiadavania bezpečnostných prvkov (úsekových odpínačov) pri pripájaní zákazníkov na napäťovej úrovni VN.

ZÁKAZNÍCI tiež oceňujú rýchlosť, ktorou sú vybavené ich požiadavky zo strany VSD. Za štyri roky sme znížili medián doby vybavenia úkonov ako vyjadrenie k žiadostiam zo 120 na 5 dní. Rovnako sa dramaticky skrátil aj čas, ktorý potrebovali ZÁKAZNÍCI na úkony na svojej strane. Tu sa medián znížil z 230 na 46 dní.

Ročne pošleme ZÁKAZNÍKOM

1,1 mil. správ.

Keby to boli všetko listy, minuli by sme 55 ton papiera. Našťastie, viac ako 88% komunikácie z VSD odchádza elektronicky (e-maily, telefonicky, SMS a pod.)

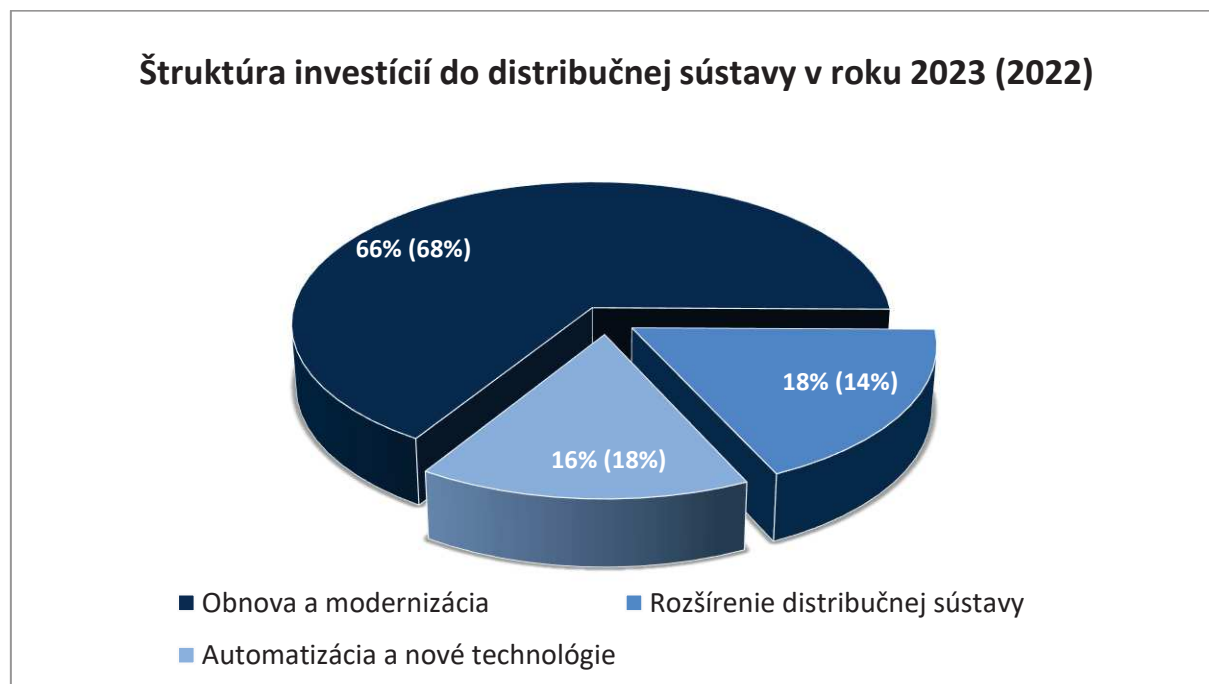
Technický pohľad

Zložitá ekonomická situácia rokov 2020 – 2022 spôsobila významný rast inflácie, ktorý zabrzdil rozvoj svetovej ekonomiky a vyvolal nerovnomerné zotavovanie jednotlivých štátov z následkov komoditnej krízy a pandémie COVID-19. Pretrvávajúce, alebo nové vojenské konflikty v roku 2023 rozšírili okruh nepriaznivých faktorov podmieňujúcich nielen náklady elektroenergetických materiálov, ale aj ich logistiku.

Napriek týmto nepriaznivým skutočnostiam pokračoval v Slovenskej republike bezprecedentný rozvoj tzv. malých a lokálnych zdrojov elektriny využívajúcich slnečnú energiu a dosiahol tak, z hľadiska počtu ako aj z hľadiska celkových inštalovaných výkonov, maximálne zaznamenané úrovne aj na východnom Slovensku. Početnosť a taktiež rýchlosť inštalácie týchto typov zdrojov pozitívne podmieňuje to, že vznikajú na existujúcich miestach pripojenia do sústavy. Ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy musíme predovšetkým v sústave nízkeho napätia zabezpečiť nielen jej kontinuálnu obnovu a modernizáciu, ale naštartovať redizajn tejto časti sústavy tak, aby v blízkej budúcnosti zvládla rôzne smery a úrovne tokov výkonu.

Pre strategického investora, ktorý sa etabluje na východnom Slovensku sme v ambiciózných termínoch zriadili stavebné prípojky vysokého napätia a začali realizovať prvé z hlavných napájacích vedení veľmi vysokého napätia.

VSD tak investovala v roku 2023 do rozvoja a obnovy distribučnej sústavy viac než 59,7 mil. EUR (2022: 56,5 mil. EUR). Rovnako, ako v minulých rokoch tvorí výraznú časť investícií obnova a modernizácia distribučnej sústavy.

Za najvýznamnejšie investície roka 2023 považujeme:

- **Zriadenie vedenia V6830/6831 v lokalite Valaliky**

Najvýznamnejšou investíciou z hľadiska rozvoja sústavy je zriadenie 110 kV (VVN) vedení pre napojenie strategického investora - automobilky VOLVO. V roku 2023 začala realizácia dvojitého

vedenia V6830/V6831, ktorá spočívala v inštalácii základových dielov pre inštaláciu mrežových stožiarov, na ktoré sa po ich zriadení v prvej polovici roka 2024 osadia aj vodiče a izolátory. Elektrické vedenie tak bude pripravené na pripojenie vstupnej 110 kV elektrickej stanice investora v lokalite Valaliky.

- **Zriadenie vedenia V6812 Snina - Sobrance**

Ďalšou významnou investičnou aktivitou je už niekoľko rokov trvajúca príprava nového 110 kV (VVN) vedenia V6812 medzi Sninou a Sobrancami, ktorá v roku 2023 dospela už aj do realizačnej fázy. Investícia spočívajúca v zriadení nového vedenia v dĺžke viac než 38 kilometrov zabezpečí vysokú úroveň spoľahlivosti distribúcie elektriny a mala by byť ukončená a uvedená do prevádzky v roku 2024. Vedenie obsahuje aj optické vlákna, ktoré budú slúžiť pre rozvoj komunikačných a automatizačných funkcionalít distribučnej sústavy. Zriadenie tohto vedenia vyvoláva potrebu investícií aj v ES Snina, do ktorej bude vedenie pripojené.

- **Elektrická stanica 110/22 kV Haniska**

V priebehu roka 2023 sme začali rozvojovú aktivitu súvisiacu s pripojením strategického investora – automobilky Volvo vo Valalikoch aj v blízkej elektrickej stanici Haniska, kde boli na úrovni 110 kV začaté stavebné práce nového vývodového poľa na umožnenie zmeny koridoru existujúceho vedenia V6834 pre priemyselný park Kechnec. Týmto opatrením sa vytvorí priestor na vybudovanie nových polí v roku 2024 pre zriadenie nových 110 kV elektrických vedení V6501/V6502 a pripojenie elektrickej stanice strategického investora.

- **Úprava elektrických staníc 110/22 kV v Bardejove, Starej Ľubovni a Snine**

V roku 2023 pokračovali stavebné úpravy a rekonštrukcie 110 kV technológie, vybraných súvisiacich technológií a konštrukcií ďalších troch elektrických staníc.

- **Investície do obnovy a rozvoja vedení VN a NN a transformačných staníc VN/NN**

V prípade VN sústavy, ktorá má zásadný vplyv na spoľahlivosť distribúcie, sa dlhodobo zameriavame na najporuchovejšie úseky sústavy a zmenou ich charakteru z nadzemných vedení na podzemné káblové vedenia zvyšujeme úroveň bezpečnosti a spoľahlivosti distribúcie elektriny. V roku 2023 sa jednalo konkrétne o zjednotenie prevádzkovaných napäťových úrovní v oblasti Vysokých Tatier, kabelizáciu vedení v Gemerskej Hôrke, v Smolníckej Hute, pri obci Žehňa, pri obci Porúbka, medzi obcami Mníšek nad Hnilcom – Švedlár, zdvojenie VN vedenia v úseku Fulianka – Raslavice, úpravu trasy a rekonštrukciu VN vedenia v úseku Komárov - Dubinné.

- **Inteligentné meracie systémy v distribučnej sústave VSD**

Aj v roku 2023 sme pokračovali v implementácii Inteligentných meracích systémov (IMS). V súlade s legislatívnymi požiadavkami bolo k 31.12.2023 úspešne prevádzkovaných takmer 113tis. inteligentných elektromerov.

- **Automatizácia distribučnej sústavy**

Zvláštnu pozornosť si zaslúžia investície do automatizácie VN sústavy, pričom na nadzemných vedeniach pribudlo **68** ks nových automatizovaných spínacích prvkov a v prevažne káblovej časti sústavy bolo zriadených **10** kusov automatizovaných transformačných staníc, resp. rozvádzačov. V závere roka sme tak mali k dispozícii vo VN sústave viac než **843** kusov automatizovaných spínacích bodov.

- **Inovatívne informačné technológie**

Jedným z dlhodobých projektov, ktoré súvisia s automatizáciou procesov riadenia, prevádzky a údržby distribučnej sústavy je aj projekt **Livigo** venovaný automatizácii procesov zberu dát a hodnotenia stavu zariadení ako súčasť digitalizácie procesov prevádzky a údržby NN sústavy. Tento projekt nadväzuje na už skôr realizované riadenie činností VN úrovne a mal by byť uvedený do plnej prevádzky v roku 2024.

K úspešným IT investíciám, ktoré dobehli v roku 2023 patrí aj projekt **Ewita 1**- komplexný nástroj na riadenie zákazníckych procesov – podnety, reklamácie, prevádzkové opatrenia, kompenzačné platby. Riešením v roku 2023 prešlo už okolo 70 000 zákazníckych podnetov a reklamácií.

Medzi významné inovatívne informačné technológie určite radíme aj riešenie **Detail zákazníka**, ktoré nám poskytuje komplexný pohľad na zákazníka a najbližšiu časť NN sústavy vrátane stavových a elektrických veličín IMS elektromerov. Riešenie sa priebežne rozvíja a prináša nový komplexný a inovatívny pohľad na dáta z rôznych zdrojových systémov. V tomto roku bolo rozšírené o „smart“ trasovací nástroj, ktorý je schopný s využitím dát z geografického informačného systému automaticky vyhodnotiť maximálnu dovolenú veľkosť pripájaného zdroja v závislosti od elektrickej vzdialenosti od trafostanice. Rovnaké riešenie bolo implementované aj v portáli na komunikáciu so žiadateľmi o pripojenie tzv. malých zdrojov elektriny (do 11 kW).

Máme nainštalovaných

113 tis. IMS

na odberných miestach na východe SR.

Inteligentné elektromery nám posielajú každých 15 minút aktuálne údaje o spotrebe. Za jeden deň tak do našich systémov pripláva takmer 175 miliónov záznamov. Údaje z inteligentných meračov tak zaberú 4 TB v našich databázach a keby sme ich chceli napáliť na CD tak ich minieme 1,5 milióna.

Projekt, ktorý si tiež zaslúži pozornosť, je naša webová aplikácia **vypadokelektriny.sk** určená pre širokú verejnosť. Aplikácia slúži ako elektronický kanál pre nahlasovanie porúch v distribučnej sústave a zároveň zobrazuje miesta na mape, ktoré sú aktuálne bez elektriny z dôvodu plánovaných prác alebo pre poruchy, ktoré už evidujeme.

Prevádzkyschopnosť

Celková rozloha nášho zásobovaného územia predstavuje takmer **16 tis. km²**. Prevádzkujeme na nej už **22 990** km vedení všetkých napätových úrovní.

Na úrovni VVN je distribučná sústava napájaná zo štyroch nadradených elektrických staníc prenosovej sústavy s napätovou úrovňou 400 kV. Na úrovni VVN a VN spoločnosť prevádzkuje spolu 56 elektrických transformačných a spínacích staníc.

Predovšetkým vďaka každodennému nasadeniu niekoľkých stoviek kolegov sa nám aj v roku 2023 podarilo udržať index spoľahlivosti distribučnej siete na priaznivej úrovni takmer **99,97%** ASAI (Average Service Availability Index – dostupnosť distribučnej sústavy), berúc do úvahy aj poveternostné vplyvy a prerušenia distribúcie spôsobené tretími osobami.

Maximálne zaťaženie distribučnej sústavy v roku 2022 bolo zaznamenané **05.12.2023** a dosiahlo úroveň takmer **719,5 MW**.

Obnoviteľné zdroje

V roku 2023 opäť podporilo Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej ako „MH SR“) rozvoj lokálnych zdrojov, keď pre územie východného Slovenska postupne uvoľnilo ďalšiu kapacitu (+ 50 MW), čo spolu

s nevyužitou kapacitou predchádzajúceho roka vytvorilo pre lokálne zdroje potenciál presahujúci 67 MW. Zároveň prevádzkovateľ prenosovej sústavy spoločnosť SEPS navýšil tzv. limit flexibility pre FVE a VTE zdroje o ďalších 14 MW až na celkovú úroveň 143 MW (2022: 129 MW). Tieto kapacity reflektujú dopyt po najviac rozvíjanom type OZE na báze fotovoltaickej technológie (FVE). V tejto kategórii pribudlo počas tohto roka viac než 56,3 MW, pričom takmer 3 600 malých zdrojov elektriny malo podiel 25,5 MW a viac než 466 kusov lokálnych zdrojov reprezentovalo inštalovaný výkon úrovne 30,3 MW. Zostatok tvorila kategória komerčných zdrojov. FVE sa na skupine obnoviteľných zdrojov podieľajú s takmer **220 MW** inštalovaného výkonu.

K 31. decembru 2023 je tak v distribučnej sústave VSD pripojených viac než **606 MW** inštalovaného elektrického výkonu vo všetkých zdrojoch elektriny. Približne **421 MW** tohto výkonu tvoria obnoviteľné zdroje elektriny.

Investovali sme

56 mil. €

Keby sme s tým prestali tento rok, tak najneskôr v roku 2062 nebude mať elektrinu NIKTO na východe Slovenska, lebo by skončila životnosť aj toho najnovšieho kábla v našej DS.

Bezpečnostný pohľad

Bezpečnosť a kvalita

Roku 2023 dominoval projekt Gerlach, čo znamenalo prípravu na integráciu do novej materskej spoločnosti. Hlavným motívom zlučovania je harmonizácia vo všetkých oblastiach, a samotná bezpečnosť je medzi prvými. Život a zdravie zamestnancov či našich partnerov je a stále bude najvyššou prioritou. Špeciálny význam pre zamestnancov malo v tomto roku najmä psychologické bezpečie, ktoré bolo priamo ovplyvňované prebiehajúcimi zmenami.

Poučili sme sa z vážnejších udalostí

Rok 2023 bol z hľadiska udalostí nebezpečnejší ako tie predchádzajúce – mali sme 8 úrazov, z toho 1 vážny, ale bez vážnych následkov u zamestnanca. Avšak jeden z úrazov mal život ohrozujúci charakter, ktorý bude mať pre zamestnanca dodávateľa trvalé zdravotné následky. Mrzia nás všetky udalosti, ktoré sa stali, preto sa budeme venovať dodatočným opatreniam, ktoré ešte viac posilnia bezpečnosť na pracoviskách a staveniskách našej spoločnosti. VSD pôsobí v rizikovom sektore a bezpečnosť a ochrana zamestnancov je pre nás kľúčová.

Držíme vysoké štandardy v oblasti kvality aj energetickej efektívnosti

Súlad VSD procesov s vysokými medzinárodnými štandardmi ISO (kvalita, životné prostredie a BOZP) boli potvrdené každoročne opakovaným externým dozorným auditom. Výsledok auditu bol bez nezhôd či zistení. Externí audítori ocenili smerovanie spoločnosti v oblasti digitalizácie a automatizácie ako aj inovatívny prístup smerom k zákazníkom. VSD v tomto roku získala vďaka implementovaným systémovým opatreniam ako aj stálemu monitorovaniu a zlepšovaniu energetických parametrov ďalší medzinárodný certifikát, a to v oblasti energetického manažérstva ISO 50 001.

Zabezpečenie vysokokvalitných OOPP je naším dlhoročným štandardom. Zrealizovali sme ďalšie výberové konania na osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) ako závesné stúpadlá, dielektrické rukavice, ale aj komodity ako čistiace prostriedky.

V tomto roku sme sa sústredili aj na prácu s dodávateľmi. Počet interných kontrol na staveniskách sa výrazne niekoľkonásobne zvýšil, tiež sme významne posilnili BOZP koordináciu stavieb internými

kapacitami. Intenzívne sme pracovali na vývoji novej aplikácie na riadenie dodávateľov určenú na predkvalifikáciu-hodnotenie-diskvalifikáciu dodávateľov, ktorá je pripravená na nasadenie.

Kultúra bezpečnosti a zdravia

Program kultúry bezpečnosti a zdravia pokračoval aj v tomto roku. Workshopmi sme sa zamerali tentoraz na nových manažérov, ale aj konateľov dodávateľov. Pokračovali sme v implementácii rôznych opatrení z DuPont aktivity.

Externý audit preveril aj našu Security

VSD ako prevádzkovateľ základnej služby podľa Zákona kybernetickej bezpečnosti, opäť po dvoch rokoch, povinne absolvoval tzv. opakovaný externý audit certifikovaným audítorom NBÚ s veľmi dobrými výsledkami.

Kybernetickú bezpečnosť posilňuje aj tzv. phishing bot, ktorý bol v organizácii nasadený v roku 2023. Posiela na mieru šité phishingové maily, a za pomoci umelej inteligencie pomáha trénovať zamestnancov a zvyšovať povedomie o phishingových kybernetických útokoch.

Našími aktivitami prispievame k zabezpečeniu fungovania kritických procesov, a tým aj k spoľahlivej a bezpečnej prevádzke distribučnej sústavy.

Služobnými autami sme za rok najazdili

8 mil. km

bez jediného úrazu. To je to isté, ako keby sme šli 10-krát na Mesiac a naspäť. Alebo 200 krát obišli zemeguľu po rovníku.

Ľudský pohľad

V priebehu roku 2023 sme v rámci riadenia ľudských zdrojov podrobne preskúmali a analyzovali širokú škálu rôznych tém.

Naša účasť na 15. ročníku ocenenia Roma Spirit bola dôležitou súčasťou našej snahy o posilňovanie rozmanitosti a inklúzie. Zároveň sme podporovali túto tému aj počas Dní diverzity využitím virtuálnej reality, kde naši zamestnanci mohli získať pohľad na svet z perspektívy znevýhodnených jedincov osôb. Táto skúsenosť nám aktívne pomáha budovať bezpečné a rešpektujúce pracovné prostredie, ktoré kladie dôraz na prijímanie ľudí bez ohľadu na ich individuálne odlišnosti.

Spoločnosť Východoslovenská distribučná a.s ako súčasť skupiny VSE Holding aktívne participovala na významných veľtrhoch práce Profesia Days 2023 a veľtrhu Kariera, kde sme sa predstavili ako moderná spoločnosť, ktorá má záujem nielen o svojich súčasných či budúcich zamestnancov, ale aj o udržateľnosť podnikania. Zúčastnili sme sa aj tradičného veľtrhu práce na Technickej univerzite v Košiciach, ktorý každoročne pre študentov vysokých škôl usporadúva študentská organizácia IAESTE. Na tomto veľtrhu sme prezentovali hlavne naše rozvojové programy Trainee a Practice, ktoré nám už roky pomáhajú v budovaní nástupníctva v nosných profesiách elektroenergetiky.

V tomto roku sme v oblasti náboru nových zamestnancov rozbehli spoluprácu s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR). Absolvovali sme niekoľko výberových konaní na rôzne zamerané pracovné pozície a nechýbali sme ani na Burze práce, organizovanej ÚPSVaR.

Nový normál

Po vyhodnotení pilotného roku práce z domu, sme sa na základe pozitívneho ohlasu zamestnancov rozhodli pokračovať až do konca roka 2025. Okrem toho sme rozšírili možnosť práce z domu o možnosť pracovať aj z krajín EÚ za splnenia konkrétnych podmienok a zvyšujeme maximálny podiel práce z domu z 60 % na 80 % mesačného pracovného fondu zamestnanca. Je na posúdení každého nadriadeného, aby požiadavky zamestnancov na využitie benefitu pravidelnej práce z domu boli posudzované tak, aby to bolo pre zamestnancov motivujúce a zároveň neovplyvňovala negatívne plnenie úloh tímu.

V závere roka sme spustili kampaň s názvom "Odporuč dobrého kolegu – KOLEGOBRANIE". Cieľom kampane je informovať zamestnancov o nových, či zjednodušených možnostiach odporúčania kandidátov, budúcich kolegov. Novými možnosťami podnecujeme našich zamestnancov k zdieľaniu inzerátov a získavaniu kontaktov na záujemcov o voľné pracovné pozície. Do kampane sa zapojilo vyše 40 zamestnancov.

Duálne vzdelávanie

V roku 2023 sme pokračovali v našom úsilí zabezpečiť kvalitnú pracovnú silu aj pre ďalšie obdobie a podporovať mladých študentov prostredníctvom duálneho vzdelávania, ktoré pripravuje študenta na výkon povolania podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek priamo na jeho pridelenom pracovisku. Absolvovaním spoznávajú naše pracovné prostredie a rozvíjajú si pracovné návyky nevyhnutné pre úspešné zaradenie sa po ukončení štúdia bez potreby ďalšieho doškolenia či preškolenia. Cieľom je vychovať mladé talenty pre pozície elektromontér/servisný technik VTZ I. a systémový administrátor. Spolupracujeme so 4 školami, vzdelávame 31 duálnych študentov a vyškolili sme 7 inštruktorov, ktorí sú do programu duálneho vzdelávania zapojení.

Legislatívne zmeny

V roku 2023 sme zaznamenali mnohé legislatívne zmeny, predovšetkým v oblasti stravovania a zdaňovania zamestnaneckých benefitov. Zamestnancov sme o týchto zmenách transparentne informovali a operatívne sme ich implementovali do všetkých interných procesov a systémov tak, aby prebehli hladko a v stanovených termínoch.

Aktivity v rámci internal excellence sme úspešne zavřili nasadením už druhého „robota“ na úseku Ľudské zdroje, čo nám umožnilo časovo zefektívniť proces mzdovej závierky.

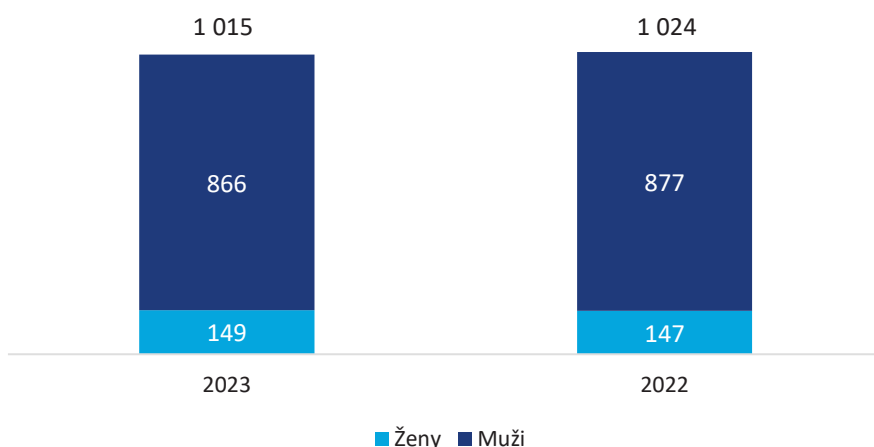
Elektrifikácia služobných vozidiel

Zamestnávateľ sa rozhodol pre posun viac smerom k elektrifikácií služobných vozidiel ako súčasť svojho záväzku voči ochrane životného prostredia a udržateľnému environmentálnemu rozvoju. Tento krok je zameraný na prispievanie k udržateľnejšiemu prostrediu a zmenšenie ekologického vplyvu prostredníctvom využívania elektromobilov.

Štatistiky

K 31. decembru 2023 Východoslovenská distribučná a.s. zamestnávala 1015 zamestnancov. V porovnaní s rokmi 2022 a 2021 došlo k postupnému poklesu počtu zamestnancov. Miera odchodov počas roku 2023 dosiahla 2,2 %. Dobrovoľná fluktuácia sa udržiavala na úrovni približne 4 %.

Stav zamestnancov k 31.12.

1015 zamestnancov.

Ak by sme sa všetci z VSD pochytili za ruky, vytvoríme ľudskú reťaz, ktorou poľahky objímeme celý Spišský hrad.

Ekologický pohľad

Komunikujeme

Ochrana životného prostredia a zabezpečenie stability dotknutých ekosystémov trvale patrí medzi naše priority. V tejto oblasti udržiavame transparentnú a odbornú komunikáciu s významnými inštitúciami v odbore životného prostredia, ako sú Štátna ochrana prírody, univerzity a výskumné pracoviská, okresné úrady životného prostredia a mimovládne organizácie zaoberajúce sa ochranou životného prostredia. Tieto inštitúcie, ako aj verejnosť aktívne informujeme o našich plánoch, postojoch a stratégiách v oblasti ochrany životného prostredia. Pre zástupcov týchto inštitúcií každoročne organizujeme odborný seminár venovaný vplyvom činnosti VSD na životné prostredie.

Preferujeme

Dôraz na ochranu životného prostredia kladieme vo všetkých pracovných činnostiach vrátane technického a projektového riešenia výstavby, rekonštrukcií a opráv elektrických vedení a staníc. Prioritne uplatňujeme také koncepcie a navrhujeme také technológie, zariadenia, alebo materiály, ktoré zabezpečia nielen spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky distribučnej sústavy, ale tiež rešpektujú prísne nároky na ochranu životného prostredia.

Spolupracujeme

V spolupráci s odbornými a mimovládnymi organizáciami spoločne pripravujeme a riešime environmentálne projekty zamerané na elimináciu negatívnych dopadov distribúcie elektriny na životné prostredie.

Inovujeme

Prijali sme záväzok implementovať environmentálny prístup pri manažmente vegetácie v koridoroch vonkajších elektrických vedení a individuálne posúdiť každý koridor z hľadiska možnosti aplikácie takéhoto prístupu. Na efektívnu implementáciu stratégie environmentálneho prístupu máme vlastný centrálny tím biológov, ktorí mapujú a hodnotia každý koridor. Táto analýza je založená na faktoroch, akými sú ochrana prírody, preferencie vlastníkov pôdy a typy biotopov prítomných v oblasti. Stratégia VSD zahŕňa podporu nízko rastúcich druhov (kríky, pasienky, atď.) s cieľom nahradit' invázne vysoké druhy. Metódy zahŕňajú pastvu, kosenie, sadenie stromov plánok alebo selektívne vyrezávanie vybraných druhov drevín. Ďalej podporujeme revitalizáciu malých vodných plôch a vytváranie podmienok pre poľovníctvo. V roku 2023 sme spustili projekt zameraný na manažment expanzného lesného druhu Agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Hlavným cieľom projektu je identifikovať rôzne účinky rôznych manažmentových zásahov na biotopy a zvoliť najúčinnnejšiu a biologicky najbezpečnejšiu metódu na odstránenie Agátu z plôch pod elektrickým vedením. Na tomto projekte spolupracujeme s univerzitami a Národným lesníckym centrom, ktoré budú monitorovať vybrané lokality a vyhodnocovať vplyv hospodárenia na biodiverzitu. V roku 2023 boli obnovené ekosystémy na plochách pod elektrickými vedeniami s celkovou rozlohou 70 ha.

Chránime

VSD si je vedomá, že nadzemné elektrické vedenia sú stále vnímané ako hrozba pre vtáctvo. Preto neustále implementujeme opatrenia na zníženie rizika kolízií a usmrtenia elektrickým prúdom. Na stožiaroch 110 kV vedení sú vytvárané hniezdiská pre ohrozené druhy, ako je napríklad Sokol rároh. VSD pokračovala vo výstavbe náhradných podložiek pre prekládky hniezd Bociana bieleho (*Ciconia ciconia*) a podporovala jeho monitorovanie a krúžkovanie. Zo vzdušných NN sietí na náhradné podložky boli v spolupráci so Štátnou ochranou prírody a miestnymi samosprávami premiestnené desiatky hniezd. Zákazky na výrobu výpletov do hniezdných podložiek zadávame sociálnym podnikom. Všetky tieto aktivity prospievajú vzťahu medzi VSD a miestnymi komunitami.

Minimalizujeme

Pri prevádzkovaní technologických zariadení a objektov dlhodobo dosahujeme vysokú úroveň environmentálnej bezpečnosti. Platí to ako pre úniky škodlivých látok, pre zaobchádzanie s odpadmi ako aj pre vypúšťanie splaškových vôd. Z čistiacich objektov VSD, a.s. bolo v roku 2023 vypustených 1278 m³ splaškových vôd do recipientov. Pravidelné odbery a analýzy vzoriek boli vykonávané výhradne nezávislým akreditovaným laboratóriom. To potvrdilo, že všetky stanovené limity boli plnené s výraznou bezpečnostnou rezervou. Pri výstavbe, rekonštrukciách, opravách, údržbe a prevádzkovaní sietí vzniklo v roku 2023 celkovo 296,4 ton nebezpečného odpadu a 29 868,7 ton ostatného odpadu. Zhodnotených bolo 98 % zo všetkých vzniknutých odpadov. Najmä z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok došlo v roku 2023 k 3 prípadom drobných únikov izolačného oleja pri poruchách distribučných transformátorov a v 1 prípade k úniku hydraulického oleja z mechanizmu. Potrebné sanačné zásahy boli vykonané bezodkladne špecializovanou odbornou organizáciou a neboli zaznamenané žiadne poškodenia životného prostredia.

Interné, ako aj externé audity vykonané v roku 2023 potvrdili vysoký stupeň funkčnosti zavedeného systému environmentálneho riadenia, plnenie všetkých právnych požiadaviek, ako aj neustále zlepšovanie sa v oblasti nakladania s odpadmi a v oblasti ochrany prírody a krajiny. Ako prevádzkovateľ elektrorozvodnej distribučnej sústavy sme držiteľom certifikátu, ktorí potvrdzuje, že zavedený a používaný systém environmentálneho riadenia spĺňa prísne požiadavky medzinárodnej normy EN ISO 14001:2015.

90% odpadu

sme dokázali zhodnotiť a neskončil tak na skládkach.

Keby mala také dobré výsledky v ďalšom použití odpadu aj celá naša krajina, mali by sme na Slovensku najmenej o polovicu smetísk menej.

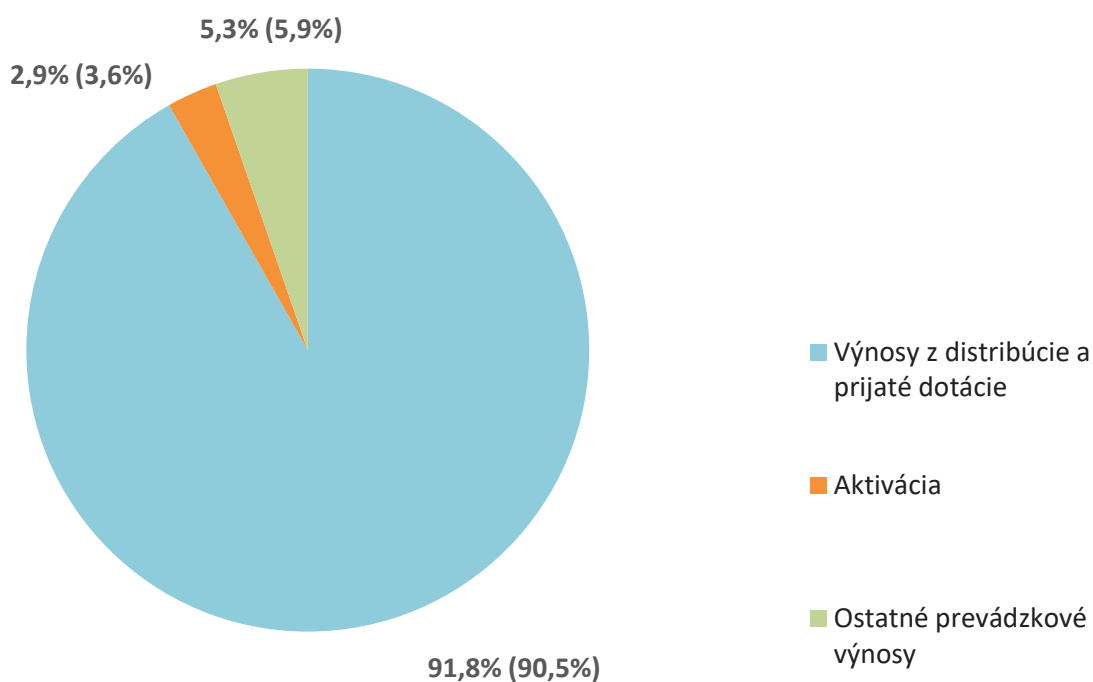
Ekonomický pohľad

Rok 2023 sa niesol v znamení pokračujúcej globálnej krízy a neistoty z nej vyplývajúcej. Tento negatívny externý vývoj ovplyvňoval aj finančné ukazovatele našej spoločnosti. Nárasty cien spojené s volatilitou a často aj fyzickou nedostupnosťou viacerých komodít by nebolo možné zvládnuť bez flexibilného a zároveň hospodárneho prístupu k riadeniu financií firmy.

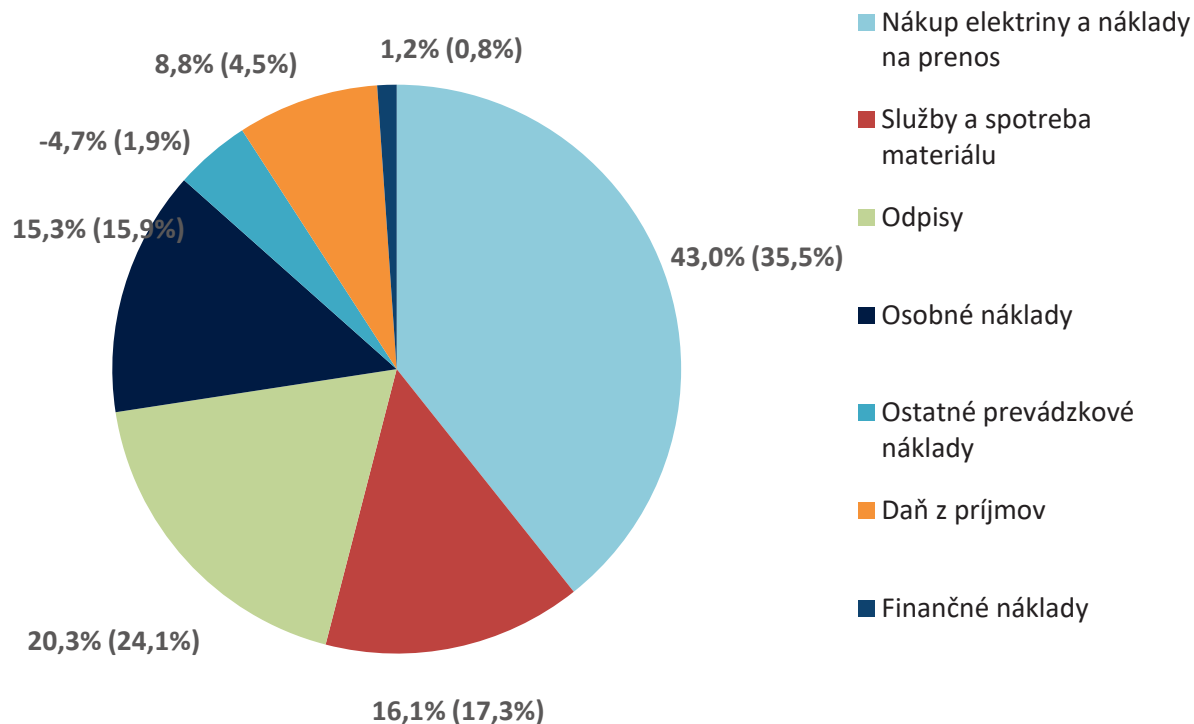
Podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) dosiahla spoločnosť v roku 2023 celkový súhrnný zisk vo výške 68,5 mil. EUR (2022: 28,6 mil. EUR). Pri zohľadnení postupnej stabilizácie vývoja cien elektriny na trhoch v roku 2023 a uhradení deficitu strát z roku 2022, ako aj nastaveným systémom kompenzácie tarify za straty zo strany MH SR pre všetkých fakturovaných zákazníkov, dosiahla spoločnosť výrazný medziročný nárast zisku. Bez tejto korekcie deficitu a kompenzácie vysokej tarify na straty by došlo k zásadnému medziročnému poklesu zisku spoločnosti.

Súhrnný zisk v roku 2023 dosiahla spoločnosť pri celkových výnosoch z prevádzkovej a finančnej činnosti vo výške 318,4 mil. EUR (2022: 236,5 mil. EUR) a celkových nákladoch vrátane nákladov na daň z príjmov vo výške 249,9 mil. EUR (2022: 207,9 mil. EUR).

Štruktúra výnosov v roku 2023 (2022)

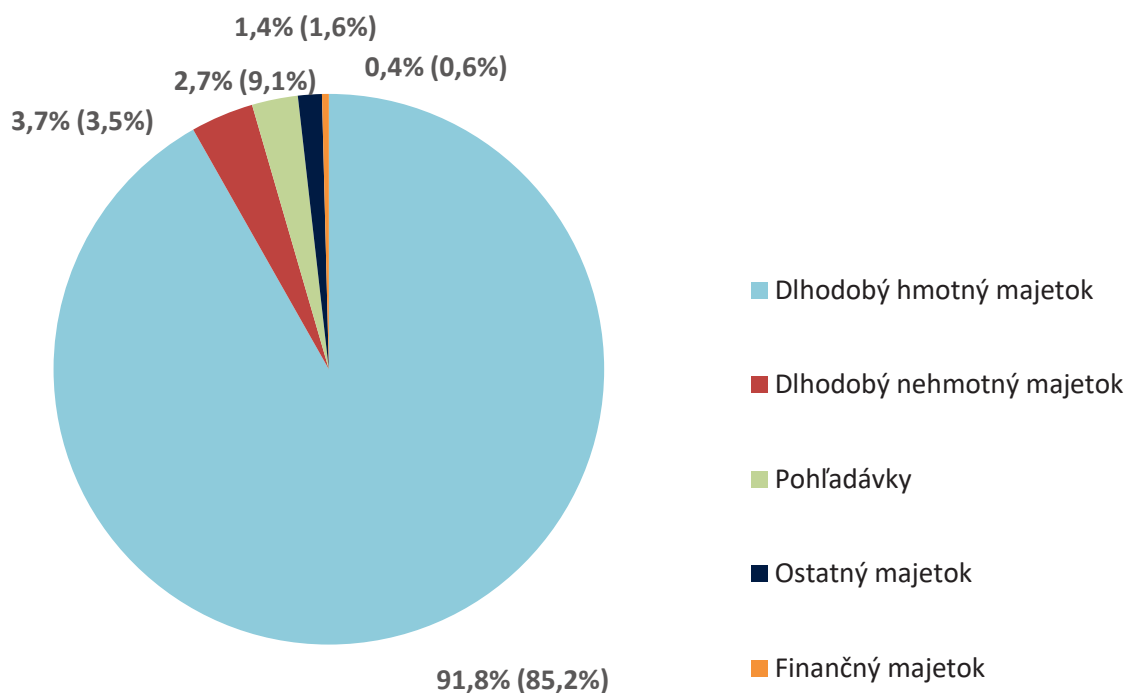

Štruktúra nákladov v roku 2023 (2022)

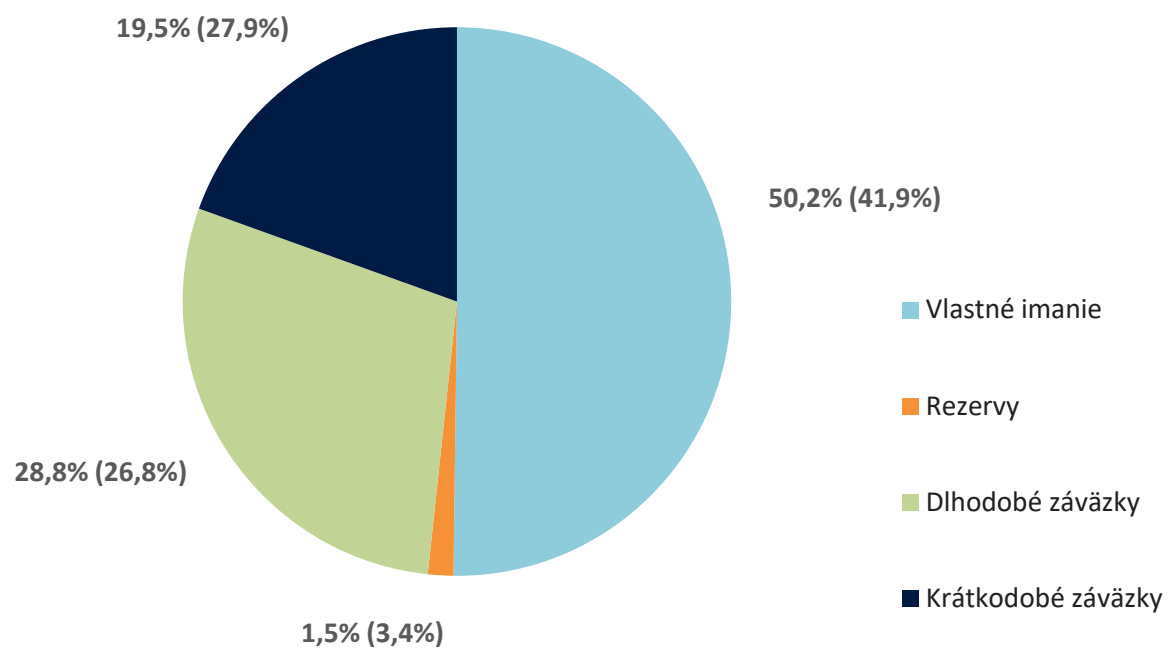

V štruktúre majetku sa odrazila vysoká úroveň investícií do používanej bázy aktív nevyhnutnej na distribúciu elektriny. Štruktúra zdrojov ostala aj v roku 2023 stabilná, pričom VSD naďalej používala na efektívne riadenie financovania investícií, prevádzkových potrieb ako aj dividendovej politiky existujúci systém externých bankových úverov, finančného leasingu ako aj cash-poolingu, čo sa ukázalo ako dobre fungujúce v náročnom čase financovania zvýšených nákladových vstupov.

Štruktúra majetku v roku 2023 (2022)

Štruktúra zdrojov krytia v roku 2023 (2022)

Pohľad do budúcnosti

Transparentný, predvídateľný a férový regulačný rámec

Predchádzajúce 5-ročné regulačné obdobie, ktoré bolo ustanovené na obdobie rokov 2017 až 2021, bolo kvôli pandémie covid 19 a potrebe stability pre regulované subjekty predĺžené o jeden rok, t.z. do konca roku 2022. Od 1. januára 2023 začalo nové 5-ročné regulačné obdobie, ale Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal príslušnú sekundárnu legislatívu ustanovujúcu podrobnosti cenovej regulácie až 30. júna 2023. Boli ustanovené predpoklady transparentného, predvídateľného a férového rámca, pravidiel a výpočtu regulovaných cien za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

Vzhľadom na zmenu na pozícii predsedu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví v decembri 2023, ako aj na avizovanú prípravu legislatívnych prác na tvorbe novej vyhlášky, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike, VSD verí v zachovanie a ďalšie zlepšovanie transparentného, predvídateľného a férového regulačného rámca.

Stabilné ceny energií dotované zo štátneho rozpočtu

V roku 2023 sa uplatnila kvôli mimoriadnej situácii na trhu s energiami krízová regulácia na základe rozhodnutia Vlády SR aj pre oblasť cenovej regulácie distribúcie elektriny pre odberateľov elektriny v domácnostiach, neskôr aj pre ostatných odberateľov elektriny. Hoci aj na rok 2024 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal cenové rozhodnutia pre prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny v zmysle pravidiel nového regulačného obdobia ustanovených v príslušnej sekundárnej legislatíve, aj na rok 2024 sa uplatnila kvôli pokračujúcej mimoriadnej situácii na trhu s energiami krízová regulácia na základe rozhodnutia Vlády SR aj pre oblasť cenovej regulácie distribúcie elektriny pre všetkých odberateľov elektriny.

Využitie inštitútu krízovej regulácie v roku 2023 a 2024 má za následok, že odberatelia elektriny platia nižšie ceny akoby platili, keby ceny reflektovali všetky náklady, ale zároveň rozdiel medzi cenou, ktorú platia odberatelia elektriny (podľa Vlády SR) a cenou, ktorá reflektuje nákladovú úroveň (podľa Úradu pre reguláciu sieťových odvetví) sa kompenzuje regulovaným subjektom (vrátane VSD) cez štátny rozpočet.

Rekordné investičné plány

Vzhľadom na požiadavky zákazníkov (najmä, ale nielen na pripájanie zariadení na výrobu elektriny), neustálu potrebu zvyšovania kvality služieb, nevyhnutnosť ďalšej automatizácie a digitalizácie, ale aj ohlásený príchod automobilky VOLVO plánuje VSD rekordnú úroveň investícií dosiahnutú v roku 2023 vo výške takmer 60 mil. eur ešte prekonať a dosiahnuť v roku 2024 investície takmer 68 mil. eur. VSD očakáva, že tieto plány VSD podporí aj transparentný, predvídateľný a férový regulačný rámec.

Doplňujúce informácie

Oblasť ESG (environmental, social and governance)

Údaje o podiele oprávnených a neoprávnených hospodárskych činností a súvisiace informácie v súlade s nariadením EP a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a súvisiacimi delegovanými aktmi ("Taxonómia EÚ") ako aj nefinančné informácie o vývoji, konaní, pozícií a o vplyve činnosti účtovnej jednotky na environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť, informáciu o dodržiavaní ľudských práv a informáciu o boji proti korupcii a úplatkárstvu zverejnila spoločnosť Západoslovenská energetika, a.s. (najvyššia materská spoločnosť od 23. novembra 2023) resp. spoločnosť E.ON SE (najvyššia materská spoločnosť do 22. novembra 2023) za celú skupinu "ZSE" resp. skupinu "E.ON" vo svojej správe o udržateľnosti za rok 2023. Tieto údaje zahŕňajú aj informácie týkajúce sa spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. Správa o udržateľnosti za rok 2023 je dostupná na nasledujúcich webových stránkach:

<https://www.eon.com/en/investor-relations/financial-publications/annual-report.html>

<https://www.skupinazse.sk/Uvod/Spolocnost/Vyrocne-spravy>

Výdavky na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

V roku 2023 spoločnosť nevykonalala náklady na činnosti v oblasti výskumu a vývoja.

Nadobúdanie vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky

V roku 2023 spoločnosť nevykonávala v tejto oblasti žiadnu činnosť.

Informácia o organizačných zložkách spoločnosti v zahraničí

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Informácie o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Manažment Spoločnosti si v súčasnosti nie je vedomý žiadnych rizík, ktoré by významne ovplyvnili budúce hospodárenie Spoločnosti.

Informácie o udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa

Po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Osobité predpisy

Spoločnosť nemá povinnosť poskytovať informácie podľa osobitných predpisov, iných ako na základe ktorých zostavila túto výročnú správu a uviedla v nej všetky informácie, ktoré má povinnosť uvádzať vo výročnej správe.

Bližšie informácie ohľadom vyššie spomenutých skutočností sú súčasťou poznámok k účtovnej závierke za rok 2023, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto výročnej správy ako príloha.

Zoznam skratiek

BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
DS	distribučná sústava
EÚ	Európska únia
FVE	fotovoltická elektrárň
ISO	certifikát kvality
NN domácnosti	nízke napätie odberatelia elektriny - domácnosti
NN podnikatelia	nízke napätie odberatelia elektriny - priemysel
OM	odberné miesto
OR	obchodný register
OZE	obnoviteľné zdroje energie
VN	vysoké napätie
VVN	veľmi vysoké napätie
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
GWh	Gigawatt hodina
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
kV	kilovolt
MW	megawatt
VTE	veterná elektrárň